

Izglītības
un zinātnes
ministrija

PuMPuRS

Atbalsts priekšlaicīgas
mācību pārtraukšanas
samazināšanai

Informatīvs materiāls pašvaldībām par jaunatnes iniciatīvas projektu konkursu organizēšanu

2019

Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”

Izglītības
kvalitātes
valsts
dienests

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Jaunatnes iniciatīvas projekti

Projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (PuMPuRS) iesaistītās pašvaldības organizē jaunatnes iniciatīvas projektu konkursus, kuri vērsti uz priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska grupas izglītojamo motivācijas palielināšanu turpināt izglītību un viņu aktīvas līdzdalības veicināšanu ikdienas dzīvē.

Konkursi tiek organizēti saskaņā ar šiem dokumentiem:

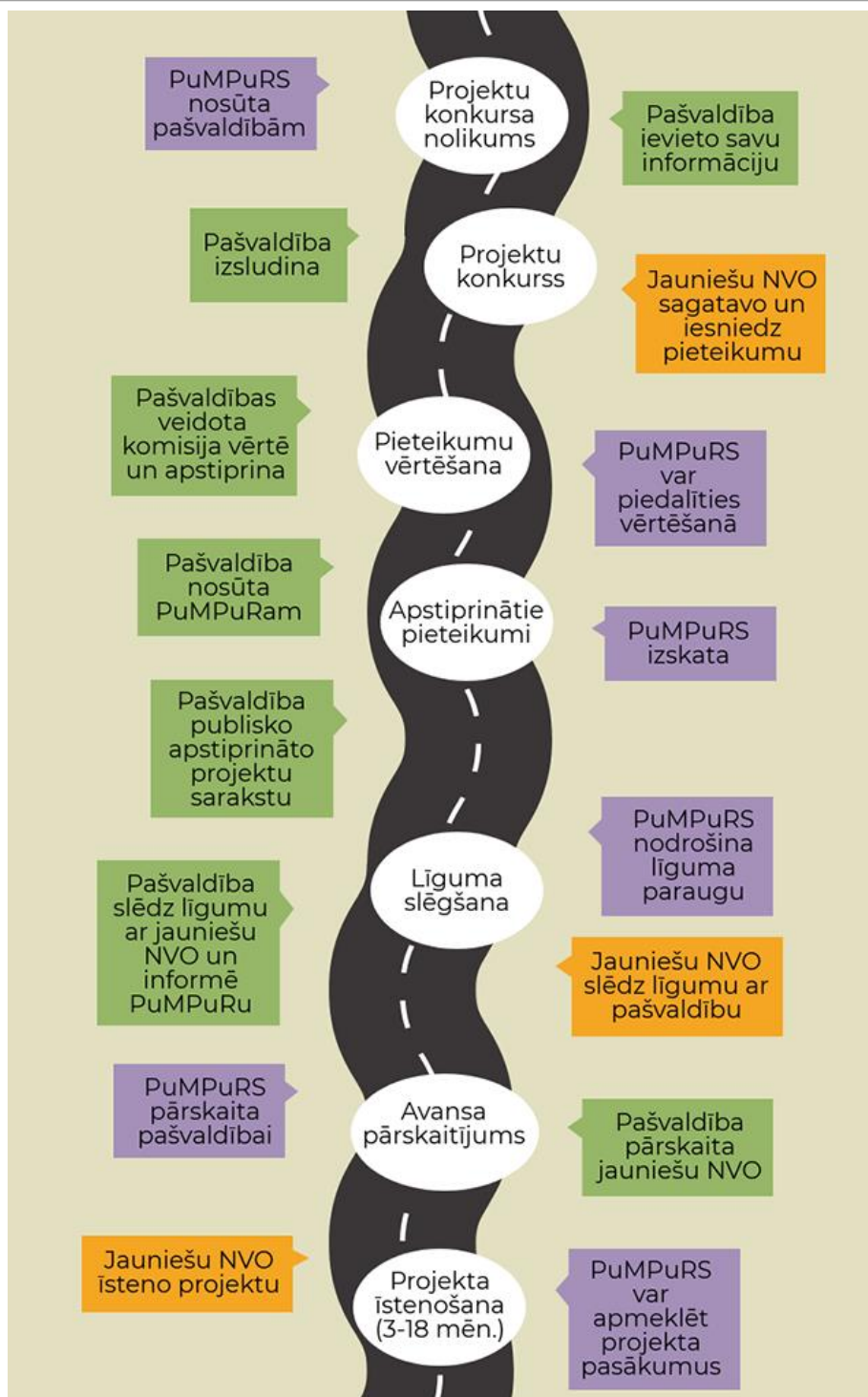
- Konkursa “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska jauniešu iesaiste jaunatnes iniciatīvu projektos” nolikums (tai skaitā vērtēšanas kritēriji);
  - Metodika „Vienreizējā maksājuma piemērošanas metodika jaunatnes iniciatīvu projektu īstenošanai darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa „Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” ietvaros”;
  - Izglītības kvalitātes valsts dienesta metodoloģiskās vadlīnijas darbam projektā „Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”;
  - Ministru kabineta 12.07.2016. noteikumi Nr. 460 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” īstenošanas noteikumi”.
-

Pašvaldības pienākumi jaunatnes iniciatīvas projektu konkursu organizēšanā:

---

1. Izsludināt atklātu projektu konkursu (izmantojot IKVD izstrādāto konkursa nolikumu un publicējot pašvaldības izstrādāto preventīvo un intervences pasākumu vidēja termiņa plānu PMP samazināšanai), saskaņot konkursa izsludināšanu ar projekta PuMPuRS īstenošanas personālu;
2. Nodrošināt iesniegto projektu vērtēšanu, izveidojot konkursa komisiju vismaz trīs cilvēku sastāvā. Informēt projektu PuMPuRS par konkursa komisiju sanāksmju datumiem - projekta PuMPuRS īstenošanas personālam ir tiesības piedalīties komisijas darbā bez balsstiesībām;
3. Pieņemt lēmumu par finansējuma piešķiršanu, lēmumu par finansējuma piešķiršanu ar nosacījumu, lēmumu par finansējuma atteikumu vai lēmumu par projekta iesnieguma noraidīšanu;
4. Publicēt paziņojumu par atklāta projektu konkursa rezultātiem pašvaldības tīmekļa vietnē;
5. Saskaņot apstiprinātos projektus ar projekta PuMPuRS īstenošanas personālu;
6. Slēgt līgumus ar projekta iesniedzējiem par projekta īstenošanu;
7. Informēt projekta PuMPuRS īstenošanas personālu par noslēgtajiem līgumiem (uz kā pamata tiks piešķirts avansa maksājums 80 % apmērā);
8. Pieņemt lēmumu par projekta noslēguma pārskata apstiprināšanu un iesniegt to IKVD (pēc saskaņojuma tiek piešķirts atlikuma maksājums 20 % apmērā);
9. Veikt avansa un noslēguma maksājumus projekta īstenošanai.

Soļi konkursa organizēšanā

Izsludinot jauniešu iniciatīvu projektu konkursu, pašvaldībām ir jāpublisko:

- konkursa nolikums;
- pašvaldības izstrādātais preventīvo un intervences pasākumu vidēja termiņa plāns PMP samazināšanai;
- pašvaldībā esošo valsts profesionālās izglītības iestāžu preventīvo un intervences pasākumu vidēja termiņa plāni PMP samazināšanai (projekta PuMPuRS sadarbības partneri);

- projekta PuMPuRS izstrādātie informatīvie materiāli jauniešu projektu jomā.

Projekta iesniedzējs var būt:

- jaunatnes organizācija;
- biedrība vai nodibinājums, kas veic darbu ar jaunatni;
- jauniešu iniciatīvu grupa sadarbībā ar reģistrētu jaunatnes organizāciju vai biedrību un nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni.

Jautājums: Vai projektu var iesniegt jauniešu dome/pašpārvalde?

Atbilde: Var iesniegt sadarbībā ar reģistrētu jaunatnes organizāciju vai biedrību un nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni.

Jautājums: Vai projektu var iesniegt skola/pašvaldības jauniešu centrs?

Atbilde: Nē, šis konkurss ir paredzēts jauniešu organizācijām (biedrības, nodibinājumi). Skola/pašvaldības jauniešu centrs var būt projekta sadarbības partneri.

Projekti ir vērsti uz šādu mērķu sasniegšanu:

- palielināt priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) riska grupas izglītojamo motivāciju turpināt izglītību un veicināt viņu aktīvu līdzdalību ikdienas dzīvē;
- iesaistīt PMP riska grupas izglītojamus jauniešu aktivitātēs un jaunatnes iniciatīvu projektos ārpus formālās izglītības, nodrošinot aktivitāšu pieejamību iespējami tuvu bērnu un jauniešu dzīves un mācību vietai.

Projekta īstenošanas termiņš nav īsāks par 3 mēnešiem un nepārsniedz 18 mēnešus.

Projekta tiešā mērķa grupa:

Vispārējās izglītības iestāžu izglītojamie no 5. līdz 12. klasei, kā arī to profesionālās izglītības iestāžu un vispārējās izglītības iestāžu, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas, izglītojamie no 1. līdz 4. kursam, kuri pakļauti riskiem kādā no **šīm PMP riska grupām**:

Minimālais PMP riska grupas izglītojamo īpatsvars, kas iesaistāms projektā - ne mazāk kā 10 % no kopējā projektā iesaistīto dalībnieku skaita.

Pēc pasākuma norises projekta īstenotājam būs jāiesniedz:

1. Iesaistīto dalībnieku saraksts ar parakstiem (ir izstrādāta veidlapa);
2. Apliecinājums ar iesaistīto PMP riska grupas izglītojamo vārdiem, uzvārdiem (apliecinājumu paraksta vai nu izglītības iestādes direktors, kur šie izglītojamie mācās, vai arī tās pašvaldības vadītājs (vai pilnvarotā persona), kurā viņi dzīvo).

Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska grupas jaunieši tiek identificēti saskaņā ar [8.3.4. SAM metodoloģiskajām vadlīnijām darbam projektā „Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”](#) – PMP riska grupas raksturojums, pazīmes un identificēšana; risku izvērtējuma veidlapa.

Ieteikums! Plānojiēt projektā iesaistīt vismaz 15 % PMP riska grupas izglītojamos, lai mazinātu iespēju, ka kāda dalībnieka neierašanās gadījumā, nevarēsiet nodrošināt skaita proporciju 10 % un projekts būs neattiecināms.

Projekta aktivitātes

Konkursā atbalstāmās aktivitātes – pasākumi, kas vērsti uz iepriekš minēto PMP riska grupas izglītojamo motivācijas palielināšanu turpināt izglītību un veicināt viņu aktīvu līdzdalību ikdienas dzīvē, kā arī iesaistīšanu jauniešu aktivitātēs un jaunatnes iniciatīvu projektos ārpus formālās izglītības. Projekts jāīsteno saskaņā ar neformālās izglītības principiem un metodēm. Sīkāka informācija par neformālo izglītību skatāma pielikumā Nr.1.

Pasākumi tiek plānoti saskaņā ar pašvaldības preventīvo un intervences pasākumu vidēja termiņa plānu PMP samazināšanai. Pašvaldība pēc nepieciešamības, kontaktējoties ar savu reģionālo koordinātoru, šo plānu var aktualizēt, piemēram, nosakot prioritātes savā pašvaldībā darbā ar jaunatni.

Jauniešu iniciatīvas projektu ietvaros pēc iespējas jānodrošina un jāveicina pašu jauniešu līdzdalība projekta idejas veidošanā, aktivitāšu plānošanā un īstenošanā. Projektos var iesaistīt arī sadarbības partnerus - jauniešu centrus, bērnunamus, izglītības iestādes, citas nevalstiskas organizācijas u.c., kas var tikt iesaistītas projekta īstenošanā, lai veicinātu tā mērķa sasniegšanu.

Projekta aktivitāšu piemēri (iespējamas arī citas atbilstošas aktivitātes):

- neformālās mācīšanās aktivitātes un pasākumi;
- nometnes, pārgājieni, āra dzīves aktivitātes un piedzīvojumu izglītība;
- personības pilnveides pasākumi, personīgo mērķu definēšana un to sasaiste ar izglītību;
- līdzdalības prasmes pilnveidošana;
- sociālo prasmju pilnveidošana – draudzība, sadarbība;
- dažādas darbnīcas – filmu/foto veidošana, sporta aktivitātes, radošās aktivitātes, spēļu veidošana;
- pasākumu organizēšana, piemēram, labo darbu aktivitātes, fotoorientēšanās, kuru plāno un organizē paši jaunieši, sadarbojoties kopā;
- aktivitātes par PMP tēmas izpratni: cēloņi, riski un sekas;
- pašizziņas un motivācijas attīstīšanas aktivitātes;
- pieredzes apmaiņas pasākumi - tai skaitā sabiedrībā pazīstamu cilvēku pieredze saistībā ar mācību motivāciju jeb citām jauniešu interesējošām tēmām;
- sports/mūzika/māksla/teātris kā izglītības un sociālās iekļaušanas instrumenti.

Svarīgi! Visiem pasākumiem jābūt virzītiem uz mērķu sasniegšanu - palielināt PMP riska grupas izglītojamo motivāciju turpināt izglītību, veicināt viņu aktīvu līdzdalību ikdienas dzīvē un iesaistīt PMP riska grupas izglītojamus jauniešu aktivitātēs.

Piemērs	Atbilst/neatbilst
Tiek noorganizēta ekskursija - pārgājiens pa mežu ar pikniku jauniešiem, bez konkrēta mērķa.	Šī ir tikai izklaidējoša aktivitāte. Neatbilst.
Kopā ar jauniešiem tiek izplānots un noorganizēts pārgājiens dabā, ar dažādu uzdevumu pildīšanu, ar jauniešu savstarpējo iepazīšanos un sadarbošanos. Kopīga analīze par piedzīvoto un apgūto visai grupai, arī individuālās atbalsta personu tikšanās ar katru jauniešu atsevišķi, pārrunājot un analizējot tieši viņa sajūtas, mērķus, pašizaugsmi un lomu komandā aktivitāšu laikā.	Šī varētu būt atbilstoša neformālās izglītības aktivitāte, jo ir iekļauts mācīšanās aspekts, līdzdalība un sadarbošanās. Aktivitātes jāpapildina ar atbilstošu sasaisti ar PMP mazināšanas mērķim.
Futbola nometne, regulāri treniņi, dažādi sporta vingrinājumi, divi izklaides vakari, turnīrs projekta noslēgumā.	Šis ir tīrs interešu izglītības projekts ar izklaides elementiem. Neatbilst.
Projekta laikā jaunieši regulāri tiekas, lai īstenotu ar sportu (futbolu) saistītas neformālās izglītības aktivitātes. Viņi ir sadalīti nelielās grupās. Katrai grupai ir uzdevums izgudrot vienu netradicionālu futbola paveidu (piemēram, spēlēt pa pāriem, sasietai rokām un kājām, vai pāri, kurā vienam no spēlētājiem ir aizsietas acis un otrs viņu vada utt.), kas veicinātu neformālo mācīšanos (veicinātu savstarpēju uzticēšanos, sadarbību, empātiju utt.). Jaunieši (ar atbalsta personas palīdzību) paši organizē un vada šīs futbola pēcpusdienas. Katras pēcpusdienas noslēgumā grupā tiek analizētas jauniešu sajūtas un gūtā pieredze, sasaistot to ar citām jauniešu dzīves situācijām – t.sk. skolu un izglītības procesu.	Šī varētu būt atbilstoša neformālās izglītības aktivitāte, jo ir iekļauts mācīšanās aspekts, līdzdalība un sadarbošanās, kā arī sasaiste ar PMP mazināšanas mērķiem.

Projekta finansējums

Vienam projektam pieejamais finansējuma apmērs ir 4600.00 eiro, kas 100 % tiek nodrošināts no projekta PuMPuRS līdzekļiem. Jaunatnes iniciatīvu projektu ietvaros tiek piemērots vienreizējais maksājums. Katram projektam tiek piešķirta šī konkrētā summa, ne vairāk un ne mazāk.

Finansējums pašvaldībai tiek ieskaitīts divos maksājumos:

1. Avansa maksājums – 80 % finansējuma pašvaldība saņem pēc līguma par jaunatnes iniciatīvu projekta īstenošanu parakstīšanas.

2. Atlikuma maksājums – 20 % finansējuma pašvaldība saņem pēc pašvaldības lēmuma par projekta noslēguma pārskata apstiprināšanu un rezultātu apliecinājošu dokumentu saņemšanas no projekta īstenotāja un nosūtīšanas IKVD saskaņošanai.

Finansējuma sadalījums pašvaldībām

Katrai pašvaldībai tiks rezervēts finansējums proporcionāli mērķgrupas izglītojamo skaitam pašvaldībā un profesionālās izglītības iestādēs - MK 460. noteikumu 21.2. punkts. Uz katru projektu konkursu kārtu pašvaldībām tiek aprēķinātas kvotas - maksimālais iespējamais apstiprināmo projektu skaits (pašvaldības, ņemot vērā savu kapacitāti, var plānot apstiprināt arī mazāku projektu skaitu). Pašvaldības neizmantotais finansējums netiks rezervēts, bet tiks izmantots nākamajās kārtās, sadalot to atbilstoši kvotas aprēķinam uz pašvaldībām. Pēc projektu izsludināšanas konkursa beigām būs zināms, cik daudz projektu katrā pašvaldībā īstēnos un cik daudz no piedāvātajiem projektiem būs neapgūti. Šī informācija tiks izmantota, aprēķinot kvotu nākamajai kārtai.

Informācija par katrai pašvaldībai pieejamo projektu skaitu konkrētajā projektu konkursa kārtā tiks nosūtīta pašvaldību norādītajiem jauniešu projektu koordinatoriem. Šo informāciju var jautāt arī projekta PuMPuRS vecākajai ekspertei Mārai Robežniecei – mara.robezniece@834.ikvd.gov.lv.

Lai jaunatnes iniciatīvu projekts būtu attiecināms, tas:

- atbilst MK noteikumu 460 16.2. apakšpunktā minētajam preventīvo un intervences pasākumu vidēja termiņa plānam priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai pašvaldībā vai valsts profesionālajā izglītības iestādē;
- atbilst SAM 8.3.4. finansējuma saņēmēja izstrādātām vienotām jaunatnes iniciatīvu projektu atklāto konkursu nolikuma prasībām, tostarp vienotiem projektu vērtēšanas kritērijiem;
- ir apstiprināts ar pašvaldības lēmumu un pašvaldībai kā SAM 8.3.4. sadarbības partnerim ir finansējums pieejamās kvotas ietvaros jaunatnes iniciatīvu projekta īstenošanai;
- nav ieņēmumu gūstošs, t.i., projektu ietvaros netiek gūti ieņēmumi un piedāvāti maksas pakalpojumi;
- ir noslēgts līgums ar pašvaldību par jaunatnes iniciatīvu projekta īstenošanu;
- paredz izmaksas 4600 eiro apmērā (ne vairāk un ne mazāk);
- nodrošina mērķa grupas jauniešu iesaisti vismaz 75 % apmērā no projekta iesniegumā plānotā;
- nodrošina, ka vismaz 10 % no faktiski iesaistītajiem jauniešiem ir priekšlaicīgas mācību pamešanas riska grupas izglītojamie, un tas tiek apliecināts ar pašvaldības vadītāja (jeb tā pilnvarotas personas) vai izglītības iestādes vadītāja parakstu.

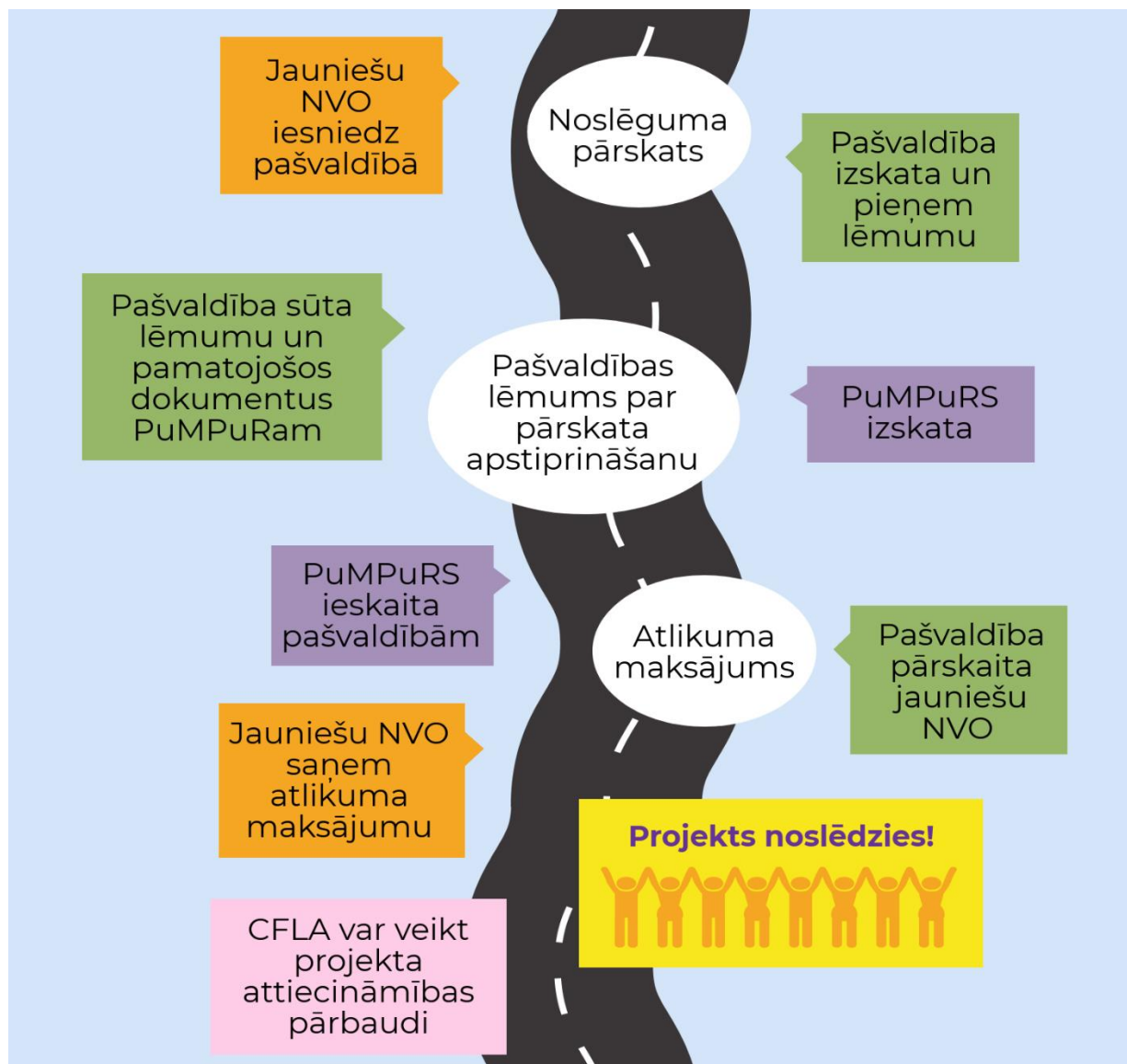

Līgums

Pēc projekta pieteikuma apstiprināšanas pašvaldība slēdz līgumu ar jaunatnes iniciatīvu projekta īstenotājiem. Līguma paraugu sagatavo un pašvaldībai nosūta projekta PuMPuRS personāls. Līgums nosaka pušu veicamos uzdevumus jaunatnes iniciatīvu projekta īstenošanā, jaunatnes iniciatīvu projekta ieviešanas un uzraudzības kārtību uzticēto uzdevumu veikšanai un finansēšanas nosacījumus.

Līguma paraugs ir pieejams - <http://www.pumpurs.lv/lv/jaunatnes-iniciativu-projekti>.

Soļi pēc projekta noslēguma

Projekta iesniedzējam pēc projekta pabeigšanas pašvaldībā ir jāiesniedz:

1. noslēguma pārskats par jaunatnes iniciatīvas projekta īstenošanu - ir izveidota veidlapa;
2. jaunatnes iniciatīvu projekta dalībnieku sarakstu ar dalībnieku parakstiem (kopija);
3. apliecinājums par piešķirtā finansējuma izlietojumu un uzskaiti;
4. apliecinājums par iesaistītajiem PMP riska jauniešiem.

Jautājumi un atbildes

Kurš, kurā brīdī un kā identificē jauniešus ar PMP riskiem jauniešu iniciatīvas projektos?

PMP riska jauniešu identificēšana notiek ar apliecinājuma palīdzību pēc pasākuma/aktivitātes - par faktiski iesaistītajiem PMP riska jauniešiem - tas tiek apliecināts ar pašvaldības vadītāja (vai pašvaldības vadītāja pilnvarotas personas) vai izglītības iestādes vadītāja parakstu. Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska grupas jaunieši tiek identificēti saskaņā ar [Metodoloģiskajām vadlīnijām darbam projektā „Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”](#):

Iesakām, jau plānojot projektu un organizējot pasākumus, to darīt ciešā sadarbībā ar skolām, pašvaldību. Šādi sadarbojoties ir lielāka iespēja uzņemt kontaktus ar PMP riska grupas jauniešiem un nodrošināt minimālos 10 % PMP riska jauniešu dalībniekus projektā.

Tāpat arī jauniešu organizāciju pašu redzeslokā ir PMP jaunieši - tie, kuri kavē skolu, kuriem ir grūtības mācībās, jaunās māmiņas, kuras mācās, utt. Iesakām sadarboties ar pašvaldību un skolām, lai tiktu sniegts atbalsts projektu dalībnieku komplektēšanā.

Arī MK noteikumi Nr. 460 (12.07.18.) uzsver kopējo sadarbību riska grupas apzināšanā:

15. punkts: Sadarbības partneris var iesaistīt projekta atbalstāmo darbību plānošanā un īstenošanā stratēģiskos partnerus – valsts un pašvaldību institūcijas, tai skaitā pašvaldības izglītības iestādes, pašvaldību dienestus, speciālistus un jaunatnes organizācijas un biedrības vai nodibinājumus, kas veic darbu ar jaunatni, lai kopīgi apzinātu mērķa grupas izglītojamos un sadarbotos mērķa grupas izglītojamo atbalsta pasākumu īstenošanā projekta ietvaros, sadalot partneru lomas, atbildību un funkcijas.

Vai skola un pašvaldība var dot datus par PMP riska jauniešiem?

Likumiskais pamatojums datu ieguvei par PMP riska jauniešiem ir atrunāts MK noteikumos Nr.460:

40. punkts: Finansējuma saņēmējs papildus datu uzkrāšanai par šo noteikumu 4.1. un 4.2. apakšpunktā minētajiem uzraudzības rādītājiem nodrošina datu uzkrāšanu par projekta ietvaros atbalstu saņēmušajiem izglītojamiem, jaunatnes organizācijām un biedrībām vai nodibinājumiem, kas veic darbu ar jaunatni, par saņemto atbalstu, kā arī par šādu specifisko iznākuma rādītāju faktiski sasniegtajām vērtībām:

40.1. to jaunatnes organizāciju un biedrību vai nodibinājumu projektu skaits, kuras veic darbu ar jaunatni, katra projekta finansiālais apmērs, projekta ilgums, īstenošanas vieta pašvaldību griezumā, atbalstītās darbības un iesaistītās mērķa grupas lielums.

Datu apmaiņa par jaunatnes projektos iesaistīto PMP jauniešu skaitu var notikt līguma ietvaros starp pašvaldību un NVO, ja līgumā tiek atrunāts datu apjoms, mērķis, kam šie dati tiek izmantoti un to glabāšanas laika periods, vienlaikus paredzot šādu nosacījumu izpildi:

- pašvaldība datus ir ieguvusi likumīgi;
- NVO ir tiesības iegūt šos datus (ir noslēgts līgums par projekta īstenošanu, kur izmaksu attiecināšanai noslēguma pārskatā norādāms PMP jauniešu skaits);
- pašvaldība sniedz NVO tikai tos datus, kas ir nepieciešami projekta īstenošanai un noslēguma pārskata iesniegšanai;
- tiek nodrošināta datu droša glabāšana atbilstoši datu aizsardzības regulējumam.

Papildus vēršam uzmanību, ka skola var kļūt par informācijas kanālu pie ikviena jaunieša - izvietojot informāciju par projektu aktivitātēm pie ziņojuma dēļa vai pastāstot par to klases stundās.

Kā kāda organizācija no malas/no cita novada varēs sasniegt mūsu jauniešus – PMP riska grupas jauniešus?

Kā jau iepriekš minējām, tas varētu notikt ciešā sadarbībā ar pašvaldību un skolām. Projekta iesniegumā ir jāapraksta mērķa grupa un tās vajadzības, kā arī – kā tiks atlasīta mērķa grupa. Līdz ar to Vērtēšanas komisija varēs novērtēt projekta iesniedzēja atbildes.

Vai viens konkrēts PMP riska jauniešs var piedalīties vairākos projektos?

Jā, var piedalīties, ņemto vērā samērīgumu un jaunieša kapacitāti konkrētā laika termiņā.

Kā aprēķināt/noapaļot PMP riska grupas jauniešu īpatsvaru?

Piemērs: Projektā plānoti 13 dalībnieki, 10 % - 1,3 dalībnieki. Skaitis vienmēr jāapaļo uz augšu - šajā gadījumā minimālais iesaistāmo PMP riska jauniešu skaits ir 2 dalībnieki.

Vai ir noteikts minimālais dalībnieku skaits projektā?

Nē, nav noteikts minimālais dalībnieku skaits, tam jābūt samērīgam ar piešķirto finansējumu, plānotajām aktivitātēm, sasniedzamo mērķi, dalībnieku skaitu un sasniedzamajiem rezultātiem konkrētā termiņā.

Piemēram, projektā var tikt iesaistīti 12 dalībnieki ar regulārām tikšanās reizēm/aktivitātēm/mācībām, piemēram, katru otro nedēļu gada garumā, tādējādi radot iespējami lielāku ietekmi uz individuālo prasmju attīstību. Tāpat projekts var iesaistīt 100 dalībniekus kādā īstermiņa pasākumā - tad ietekme uz mācību motivācijas mērķa sasniegšanu varētu būt daudz mazāka. Līdz ar to projekta iesniedzējs netiek ierobežots ar minimālo jeb maksimālo dalībnieku skaitu, viss atkarīgs no samērīguma, pamatojuma un idejas apraksta.

Ja biedrībai apstiprina projektus vairākās pašvaldībās, vai katram projektam ir jāatver savs konts?

Jā, katram projektam ir jāatver atsevišķs konts. Valsts kases konts 2019. gada konkursa rezultātā īstenotajiem projektiem nav nepieciešams.

Vai projektiem var būt pašvaldības priekšfinansējums?

Vai pašvaldība var uzreiz ieskaitīt organizācijai 100 % finansējuma (nevis 80 % kā Metodikā atrunāts) (vai pašvaldība drīkst priekšfinansēt projektu, šādi atbalstot savas vietējās biedrības, kurām nav pietiekami līdzekļi, lai nodrošinātu 20 % priekšfinansējumu)?

Pašvaldība drīkst priekšfinansēt 20 %, izmantojot savus iekšējos resursus. Šim priekšfinansējumam nedrīkst izmantot projekta PuMPuRS finansējumu. Šī kārtība par pašvaldības priekšfinansējumu ir jāatrunā līgumā ar biedrību. Pašvaldība šajā gadījumā arī uzņemas visus riskus, ja projektu neattiecinās.

Vai pēc apstiprināšanas iespējams veikt izmaiņas projektā?

Ja īstenotājs veic izmaiņas projektā, kas varētu ietekmēt projekta kopējo summu un/vai mērķa un/vai rezultātu sasniegšanu (piemēram, pārplānojot aktivitātes), tad jāsaskaņo ar pašvaldību, kā korigēt projektu, lai saglabātu kopējo summu/mērķa/rezultātu sasniegšanu.

Šāda situācija var rasties, ja projekta gaitā kāda no aktivitātēm netiek īstenota (tad projektu var papildināt ar kādu citu aktivitāti) vai izdodas iekonomēt nozīmīgas summas (kas nozīmē kopējās summas samazināšanos) – arī tad būtu nepieciešams projektu papildināt ar kādu papildus aktivitāti un

ieguldīt iekonomēto finansējumu. Visas citas nelielas izmaiņas nav jāaskaņo, par tām tiks sniegts skaidrojums Noslēguma pārskatā.

Kā attiecināt minimālo projekta īstenošanas termiņu – 3 mēneši - ja projektā ir plānots viens pasākums, piemēram, nometne jeb pārgājiens?

Trīs mēnešu periodā tiek iekļauti visi gatavošanās darbi, personāla jautājumi, mērķa grupas atlase, pasākumu plānošana un arī izvērtēšanas posms.

Šobrīd mūsu novadam ir atsevišķs konts izveidots projektam PuMPuRS kopumā. Vai jauniešu projektu finansējumam ir jāveido cits konts?

Nē, visi projekta PuMPuRS maksājumi tiek veikti caur šo vienu kontu, arī jaunatnes iniciatīvas projektiem.

Vai nepieciešams domes lēmums par finansējuma piešķiršanu projektiem?

Nolikumā ir minēts Komisijas lēmums par projekta iesniegumu apstiprināšanu, apstiprināšanu ar nosacījumu vai projekta iesnieguma noraidīšanu. Finansējumu piešķir to projektu īstenošanai, kuri ieguvuši lielāko punktu skaitu, ievērojot projektu konkursam paredzēto finansējuma apmēru (40. punkts).

Līdz ar to, ja pašvaldības iekšējās procedūras nosaka, ka ir nepieciešams domes lēmumu par finansējuma piešķiršanu, tad šāds lēmums tiek pieņemts (bet tā nav projekta PuMPuRS un Nolikuma prasība). Projektam būs nepieciešams Komisijas lēmums par apstiprināšanu un noslēgtie līgumi ar jauniešu organizācijām.

Ja pašvaldībā, kura izsludina konkursu, ir valsts profesionālās izglītības iestāde, kas nav PuMPuRS partneris - vai šīs iestādes audzēkņi var piedalīties projektos?

Jā, jauniešu iniciatīvu projektu konkursos varēs piedalīties ikviens jauniešs, kas atbilst mērķa grupas kritērijiem. Projekta PuMPuRS sadarbības partneriem būs jāpublisko preventīvo un intervences pasākumu vidēja termiņa plāns PMP samazināšanai (MK noteikumu Nr.460 prasība).

Ja apstiprinātajos projektos ir redzams, ka aktivitātes saplānotas intensīvi vienā periodā un novadā nav daudz PMP riska jauniešu, kā rīkoties?

Pašvaldība, apstiprinot projektus un slēdzot līgumus, var abpusēji vienojoties koriģēt projekta īstenošanas laiku vai aktivitāšu laika plānu tā, lai visus projektus varētu veiksmīgi īstenot un aktivitāšu laiki nepārklātos, šādi dodot iespēju maksimāli daudziem jauniešiem piedalīties.

Vai ir noteikts, cik ilgā laikā pašvaldībai jāapstiprina Noslēguma pārskats?

Tas ir jāparedz līgumā.

Vai drīkst no projekta dalībniekiem prasīt nelielu maksu par atsevišķām aktivitātēm?

Projektos īstenojams nedrīkst gūt peļņu – nedrīkst tirgot biļetes, iekasēt dalības maksu u.c. Taču organizācija drīkst maksāt algas īstenošanā iesaistītajam personālam Nolikumā noteiktajos ietvaros.

Vai projekta ietvaros drīkst pirkt krāsaino printeri, mobilo telefonu jeb kādu citu iekārtu?

Jāievēro samērīguma princips - vai iekārtas iegāde ir saimnieciski izdevīgākais pieejamais risinājums (salīdzinājumā ar citām opcijām - piemēram, pakalpojuma iepirkšanu) - jāskatās izmaksu efektivitāte projekta kontekstā. Atbilstoši Metodikai, attiecināmās izmaksas ir visas izmaksas, kas ir tieši saistītas ar jaunatnes iniciatīvu projekta īstenošanu un atbilst Regulai Nr. 1304/2013 un MK noteikumiem Nr.460.

Vai projekta īstenotājam jāveic cenu aptauja preču un pakalpojumu iegādei?

Tā kā projekti tiek īstenoti ar publisko finansējumu, uz tiem attiecas visa Latvijas un ES likumdošana, kas ar to saistīta. Projektu īstenotājiem ir pienākums lietderīgi un efektīvi izmantot piešķirtos līdzekļus.

No tā izriet nepieciešamība veikt priekšizpēti/tirgus izpēti par projekta izdevumiem. Cenu aptaujas dokumentēt un dokumentāciju glabāt nepieciešams tikai izdevumiem virs 250 eur. Lūdzu skatīt iepirkumu uzraudzības biroja skaidrojumu:

https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Skaidrojums_prieksizpete_20171025.pdf.

Kontakti:

Pašvaldības ar jautājumiem par jauniešu iniciatīvu projektu konkursu organizēšanu lūdzam vērsties pie projekta PuMPuRS vecākās ekspertes **Māras Robežnieces** – t. 28628431, mara.robezniece@834.ikvd.gov.lv.

Projektu iesniedzējus konsultē pašvaldības, nepieciešamības gadījumā saņemot PuMPuRS darbinieku atbalstu.

Neformālā izglītība

Neformālā izglītība attiecas uz mācīšanos, kas notiek ārpus formālās izglītības programmām. Cilvēki iesaistās neformālās izglītības aktivitātēs brīvprātīgi, tās ir rūpīgi plānotas un veicina dalībnieku personisko, sociālo un profesionālo prasmju attīstību.

Neformālā izglītība ļauj jauniešiem apgūt būtiskas kompetences un sniedz ieguldījumu viņu personiskajā attīstībā, veicina sociālo iekļaušanu un aktīvu pilsonisko apziņu, tādējādi uzlabojot viņu izredzes darba tirgū. Mācīšanās pieredze jaunatnes jomā sniedz nozīmīgu pievienoto vērtību gan jauniešiem, gan ekonomikas attīstībai un sabiedrībai kopumā, piemēram, organizāciju kapacitātes palielināšanās, ieguvumi sabiedrībai, sistēmām un institūcijām.

Neformālās izglītības pasākumi jauniešu iniciatīvu projektos papildina formālās izglītības un profesionālās apmācības sistēmu. Pasākumos tiek izmantota līdzdalība un uz cilvēku vērsta pieeja, tā tiek īstenota brīvprātīgi, un tādējādi ir cieši saistīti ar jauniešu vajadzībām, cerībām un interesēm. Piedāvājot jauniešiem papildus mācīšanās veidu un iespēju atgriezties formālajā izglītībā un profesionālajā apmācībā, šādi pasākumi ir sevišķi būtiski jauniešiem ar ierobežotām iespējām.

Neformālajā izglītībā nevienam atzīmes neliek. Tā vietā dalībnieki paši mācās izvērtēt savu mācīšanās pieredzi, jo mācīšanās ir apzināta. Mācīšanās process ir efektīvs, jo dalībnieks mācās caur personīgo pieredzi un emocijām. Mācīšanās process ir tikpat svarīgs kā iegūtais rezultāts.

Neformālās izglītības principi:

- piedalīšanās neformālā kontekstā ir apzināta un brīvprātīga;
- mācīšanās notiek dažādās vidēs un situācijās, kur apmācība un mācīšanās var nebūt vienīgie vai galvenie pasākumi;
- pasākumu vadītāji var būt profesionāli izglītības darbinieki (piemēram, jaunatnes izglītotāji/darbinieki) vai brīvprātīgie (piemēram, jaunatnes līderi vai apmācītāji);
- pasākumi ir plānoti, bet tie reti iekļauj vispārpieņemto mācību norisi vai tradicionālo mācību programmu priekšmetus;
- pasākumi parasti ir domāti konkrētām mērķgrupām, mācību process tiek dokumentēts īpašā veidā.

Neformālā mācīšanās balstās uz četriem pamatprincipiem:

- Mācīties būt (*learning to be*) nozīmē apzināties sevi un savu vietu pasaulē, un spēju realizēt sevi.
- Mācīties būt kopā ar citiem (*learning to be together*) nozīmē pieņemt apkārtējos un sadarboties ar viņiem.
- Mācīties darot (*learning by doing*) nozīmē iegūt dažādas prasmes un iemaņas praktiskā rīcībā.
- Mācīties mācīties (*learning to learn*) nozīmē apgūt prasmes, analizēt savu pieredzi, gūt jaunas zināšanas, atrast informāciju un spēt to izmantot, nonākot jaunās dzīves situācijās.

Neformālā mācīšanās nozīmē, ka pasākumu un projektu saturs ir balstīts uz jauniešu vajadzībām un interesēm. Tas dod jauniešiem iespēju paskatīties uz sevi no cita skatupunkta, apzināties un labāk saprast savas un citu vērtības, apzināties savu lomu sabiedrībā, apgūt starpkultūru saskarsmi, iepazīt citādo, kā arī spēt risināt sev un sabiedrībai aktuālas problēmas.

Avoti:

- http://www.jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/Jaunatne_darbiba/Info_materiali/Brosuras/2012/jaunatne_a5_brosura.pdf
- http://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/ErasmusPlus/info_materiali/66654_jsp_erasmus_brosura_new_v6.pdf

Papildu noderīga informācija par neformālo izglītību un jauniešu iniciatīvu projektiem:

- http://jauniesudome.lv/wp-content/uploads/2015/07/NFI_Skolotaju_rokasgramata.pdf
- <http://jaunatne.gov.lv/lv/brosuras> (dažādas brošūras Erasmus projektu ietvaros, iekļauta arī informācija par neformālo izglītību)

Noderīgi pieredzes stāstu video par PMP tematiku:

- <http://www.pumpurs.lv/blog/>